

Przemysław Burchard

ul. [REDACTED]

tel. [REDACTED]

Ż Y C I O R Y S

Urodziłem się 25 lipca 1925 w Podgórzu k. Torunia jako syn oficera służby stałej. Do września 1939 ukończyłem 2 kl. gimnazjum, podczas okupacji w tajnym nauczaniu odebrałem wykształcenie w zakresie liceum humanistycznego.

W sierpniu 1939 ukończyłem w koszarach II/4 PAC w Tomaszowie kurs łączności dla harcerzy i od 1 września wypełniałem zadania telefonisty w kompanii Obrony Narodowej garnizonu Tomaszów. Wraz z Oddziałem Nadwyżek II/4 PAC odbyłem ewakuację, byłem świadkiem organizacji obrony na linii Frypoci a następnie rozbrojenia przez bolszewików.

W maju 1940 zostałem zaprzysiężony przez p. Niswalda w ZWZ i byłem d-cą grupy łączników-harcerzy (krypt. "Młodziki"), dowodzenie którą przejął następnie "Student" (Sipak). Później byłem żołnierzem AK w drużynie do zadań specjalnych (d-cą pchor. "Korbacz", Jerzy Buchalski) w dyspozycji komendanta miasta por. "Żubra" (Romuald Okoń). Brałem w latach 1943-44 udział w szkoleniu zakresie wojennej szkoły podchorążych (ukończony w stopniu kpr.pchor., zweryfikowanym po wojnie przez MSWojsk w Londynie).

Od 1941 do marca 1944 pracowałem w Tomaszowie jako kontysta i księgowy w Biurze Rachunkowści Rolnej, obsługującym okoliczne małe majątki ziemskie. Dzięki temu miałem możliwość stosunkowo legalnego poruszania się w terenie.

W roku 1943 w rejonie wsi Jaksonek (Opoczyńskie) nawiązałem bliski kontakt z placówką NOW-NSZ-AK ("Pogon" Ryszard Kozłowski, "Roland" Leon Zabecki i rodzina Natkańskich). Od tego czasu wykonywałem również zadania łącznika i sporadyczne zadania wywiadowcze w rejonie Tomaszów - Opoczno - Piotrków.

W maju - lipcu 1944 wchodziłem w skład Zespołu Dywersyjnego "Motor" w Kedywie Inspektoratu Piotrków AK. Wraz z zespołem w pierwszych dniach sierpnia zmobilizowany zostałem do oddziału partyzanckiego "Burza", w plutonie wydzielonym "Soboty". Odmeldowawszy swoje odejście, zgłosiłem się do placówki NOW-NSZ-AK w Jaksonku i przez "Pogana" siecią kontaktową NSZ-AK przez Drzewicę ("Lampart") skierowany zostałem do oddziału NSZ-AK "Bończy" (dawny oddział NSZ "Las II) stanowiącego wówczas II kompanię 25 pp AK. Brałem udział w kilku walkach, m.in. pod leśniczówką Huta (gdzie odniosłem ranę), w Stefanowie, w Przysusze, pod Białaczowem. Jesienią 1944 przez pewien czas byłem leczony na placówce NSZ w Jaksonku.

W końcu stycznia 1945 wszedłem w skład Pogotowia Akcji Specjalnej NSZ - NZW w Tomaszowie Mazowieckim, pełniąc przez pewien czas funkcję szefa wywiadu i biorąc udział w kilku akcjach (odbicie aresztowanego przez UB kpt. "Marsa", wywiezienie z Tomaszowa transportu broni przejętego od "Berlingowców" itp.). PAS Tomaszów podlegał bezpośrednio "Remiszowi" (Morawiec), którego znałem osobiście i z którym parokrotnie nocami jeździłem na zadania w teren. PAS Tomaszów związany był z oddziałem partyzanckim NZW "Babinicza" (dawny "Wicherek" z oddziału NSZ "Las I" i "Las II). 20 czerwca 1945 zostałem aresztowany po dość przypadkowej wyspie przez UB i po brutalnym śledztwie (UB знаło tylko mały fragment mojej rzeczywistej działalności) skazany przez sąd wojskowy w Łodzi na karę śmierci, zamienioną na 15 lat więzienia. Z kary tej odsiedziałem dwa lata.

Przemysław Burchard